

Nr 404.

Av herr **Holmbäck**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till de tekniska högskolorna, m. m.

I proposition nr 326, 1945, angående anslag till de tekniska högskolorna påpekas, att det föreliggande förslaget till omorganisation av den tekniska bibliotekstjänsten tarvar en överarbetning och att några förändringar av personalstaten för de tekniska högskolebiblioteken därför icke böra företagas.

Härvid bör dock följande beaktas:

Vid kungl. tekniska högskolans bibliotek finnas för närvarande två e. o. andre bibliotekarier, placerade i Eo 21, samt två amanuenser i resp. Eo 18 och Eo 16. Samtliga dessa befattningshavare ha filosofie licentiatexamen med undantag för den i tjänsten äldste andre bibliotekarien, som endast är filosofie kandidat. Denne har emellertid varit i bibliotekets tjänst ända sedan 1911, först som arvodestagare, 1930—1939 som amanuens i Eo 18 samt som e. o. andre bibliotekarie sedan 1939, då denna tjänst inrättades. Å den andra e. o. andre bibliotekarietjänsten, som inrättades 1943, är för närvarande en andre bibliotekarie vid kungl. biblioteket förordnad. Innehavaren av den 1930 inrättade amanuens-tjänsten i Eo 18, som erhöll denna befattning 1939 efter avlagd filosofie licentiatexamen samma år, har varit i bibliotekets tjänst sedan 1926, därav 1930—1939 såsom amanuens i Eo 16. Innehavaren av den 1930 inrättade amanuens-tjänsten i Eo 16 (före 1937 endast halvtjänst) slutligen, som avlade filosofie licentiatexamen 1935, har varit i bibliotekets tjänst sedan 1930 och erhöll sin nuvarande befattning 1940. Antalet fulla tjänsteår för dessa tjänstemän är resp. 23 år 7 mån., 15 år samt 8 år 3 mån.

Chalmers tekniska högskolas bibliotek har för närvarande endast en e. o. andre bibliotekarietjänst, som inrättades 1943 och sedan dess innehas av en filosofie licentiat. Dessutom har biblioteket en halvtids amanuens-tjänst i Eo 16, inrättad 1942 och sedan dess besatt med en filosofie magister.

Bortser man från den sistnämnda halvtidsbefattningen, är det tydligt, att andre bibliotekarierna och amanuenserna vid de tekniska högskolornas bibliotek i avseende på kompetens äro jämställda med motsvarande tjänstemän vid kungl. biblioteket och universitetsbiblioteken. Någon i reglemente fastställd fordran på filosofie licentiatexamen för att antagas som amanuens finnes visserligen icke, men sedan länge ha icke andra än filosofie licentiat erhållit heltids amanuens-tjänster där. Då därtill arbetsuppgifterna äro identiska, vore det tydligen fullt berättigat, om tjänstemännen vid de tekniska högskolornas bibliotek även i löne-

hänseende vore jämställda med motsvarande tjänstemän vid kungl. biblioteket och universitetsbiblioteken, i den mån de innehava heltidstjänster.

Detta var i själva verket fallet intill helt nyligen. Vid riksdagen 1944 erhöles emellertid amanuenserna vid kungl. biblioteket och universitetsbiblioteken jämte motsvarande tjänstemän vid vissa andra lärda verk, nämligen riksarkivet, landsarkiven, nationalmuseum, livrustkammaren, riksantikvarieämbetet och statens historiska museum, en förbättrad löneställning genom en differentierad lönegradsplacering, innebärande under det första året Ex 17, under de därpå följande tre åren Eo 18 samt efter denna tid Eo 20. Slutligen ha vid innevarande riksdag andre bibliotekarierna jämte motsvarande tjänstemän vid de ovan nämnda verken erhållit en lönegradsplacering i A 23 i stället för tidigare A 21.

Dessa beslut ha kommit att bestämma lönegradsplaceringen för tjänstemän även i andra verk med liknande arbetsuppgifter. Sälunda föreslog Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen 1945, att amanuenserna i krigsarkivet skulle avlönas enligt de grunder, som av 1944 års riksdag bestämts för de s. k. lärda verken. Vidare föreslog statsutskottet i utl. 4, 1945, att en intendentsbefattning i armémuseum skulle placeras i A 23 i stället för av Kungl. Maj:t föreslagna A 22, med hänvisning till den gjorda uppflyttningen av motsvarande tjänstemän i de lärda verken. Slutligen föreslog statsutskottet med samma motivering i utl. 90, 1945, att andre arkivarierna i utrikesdepartementet, som av Kungl. Maj:t placerats i A 22, skulle placeras i A 23.

Andre bibliotekarierna och amanuenserna vid de tekniska högskolebiblioteken, som tidigare i lönehänseende varit jämställda med motsvarande tjänstemän i de lärda verken, ha genom nu angivna beslut kommit i en avsevärt sämre ställning än dessa.

Någon framställning från andre bibliotekarierna och amanuenserna vid de tekniska högskolebiblioteken har icke gjorts. Man hyste förhoppning, att frågan skulle lösas genom att bibliotekens stater skulle upptagas till behandling innevarande riksdag i samband med förslaget till omorganisation av den tekniska bibliotekstjänsten överhuvud. Själva grundtanken i det av de sakkunniga framlagda betänkandet beträffande denna omorganisation (SOU 1944: 17) är nämligen, att »båda de tekniska högskolornas bibliotek böra utvecklas till centralbibliotek för litteraturtjänsten inom de tekniska fackområdena, i princip jämställda med varandra och med landets två universitetsbibliotek» (bet. s. 70). De sakkunniga föreslår därför, att kvalifikationerna för tjänstemännen vid dessa bibliotek skola vara lika dem, som gälla för motsvarande tjänstemän vid kungl. biblioteket och universitetsbiblioteken, varvid man emellertid för att tillgodose bibliotekens behov även av personal med teknisk utbildning föreslår, att som kvalifikation för amanuensbefattning jämväl skall gälla fullständig avgångsexamen vid någon av de tekniska högskolorna, dock med det tillägget att vederbörande skall ha erhållit kvalificerade betyg i vissa ämnen (bet. s. 93—94).

För lönegradsplaceringen av andre bibliotekarier och amanuenser ha vidare de sakkunniga tagit hänsyn till de förslag rörande lönegradsplaceringen av motsvarande tjänster inom de lärda verken, som sedermera kommo att föranleda de ovan nämnda höjda placeringarna (bet. s. 97—98).

Genom att personalstaten för de tekniska biblioteken nu icke upptages till behandling, kommer ett likställande i lönehänseende av andre bibliotekarierna och amanuenserna vid de tekniska högskolornas bibliotek och motsvarande tjänstemän vid kungl. biblioteket och universitetsbiblioteken icke att kunna ske till nästa budgetår, varigenom dessa tjänstemäns krav på en förbättrad löneställning kommer att fördröjas ett helt år. Då dessa krav äro berättigade, synes emellertid frågan böra lösas redan i år. En förutsättning härför är givetvis, att för anställning som amanuens kräves avlagd filosofie licentiatexamen. Huruvida denna examen skall kunna ekvivaleras av en kvalificerad teknisk examen synes böra bli föremål för framtida överväganden.

Med stöd av det anförda hemställes därför,

att riksdagen måtte i den i proposition nr 326 föreslagna personalstaten för de tekniska högskolornas bibliotek upptaga andre bibliotekarier och amanuenser med heltidstjänstgöring med en lönegradsplacering lika den för motsvarande tjänstemän vid kungl. biblioteket och universitetsbiblioteken och därvid tillika uttala, att för anställning som amanuens och för befordran till andre bibliotekarie bör fordras avlagd filosofie licentiatexamen.

Stockholm den 7 juni 1945.

Å. Holmbäck.
